

KOHTUOTSUS EESTI VABARIIGI NIMEL

Kohus	Tartu Maakohus
Kohtukoosseis	kohtunik Peet Teidearu
Otsuse tegemise aeg ja koht	26. juuni 2007, Tartu kohtumaja
Tsiviilasja number	2-07-2283
Tsiviilasi	E.A. hagi S.G. vastu 175 346 krooni nõudes
Menetlusosalised ja nende esindajad	hageja E.A. hageja volitatud esindaja: Sergei Suhhorukov kostja S.G. kostja volitatud esindaja: Kalju Siilivask
Kohtuistungi toimumise aeg	8. juuni 2007
Protokollija	istungisekretär Kerli Pruuli

RESOLUTSIOON

- 1. Rahuldada E.A. hagi S.G. vastu 175 346 krooni nõudes.**
- 2. Välja mõista S.G. 175 346 (ükssada seitsekümmend viis tuhat kolmsada nelikümmend kuus) krooni E.A. kasuks.**

Menetluskulude jaotus

Menetluskulud jätta kostja S.G. kanda.

Menetlusosaline võib nõuda asja lahendanud esimese astme kohtult menetluskulude rahalist kindlaksmääramist lahendis sisalduva kulude proportsionaalse jaotuse alusel 30 päeva jooksul, alates kulude jaotuse kohta tehtud lahendi jõustumisest.

Edasikaebamise kord

Pool võib esitada Tartu Ringkonnakohtule otsuse peale apellatsioonkaebuse 30 päeva jooksul alates otsuse kättetoimetamisest, kuid mitte hiljem kui viie kuu möödumisel esimese astme kohtu otsuse avalikult teatavakstegemisest.

HAGI ALUSEKS OLEVAD ASJAOLUD JA HAGEJA NÕUE

17. jaanuaril 2007 esitas E.A. Tartu Maakohtusse hagi S.G. vastu võla summas 175 346 krooni nõudes. Hagiavalduse kohaselt sai kostja 28. veebruaril 2005 hagejalt laenu summas 145 000 krooni

ja väljastas hagejale võlakirja, kus kinnitas tema poolt saadud summat ja kohustus selle tagastama koos intressiga 5 % kuus, kuuintressi arvestuse aluseks võeti 30 päeva.

Kostja ei ole täitnud endale võetud kohustusi hageja ees. 22. detsembril 2006 on kostjale saadetud teade tema võlast hageja ees summas 175 346 krooni, et võimaldada tal võlg vabatahtlikult tasuda. Teade on edastatud 23. detsembril 2006 kostja emale. Kostja on telefoni teel avaldanud, et ta keeldub laenu tagastamast. Seetõttu pöördus hageja kohtusse hagi võlasumma sissenõudmiseks.

Hageja on seoses kostja poolt laenu mittetagastamisega arvestanud viivist 0,034 % päevas, võttes aluseks seadusjärgse viivise.

Hageja palub välja mõista kostjalt hageja kasuks 175 346 krooni ja kohustada kostjat tasuma summa ülekande teel hageja arveldusarvele nr 1106502922 Hansapanka. Hageja on nõus kirjaliku menetlusega. Menetluskulud palub hageja jätta kostja kanda.

KOSTJA VASTUVÄITED

Oma 2. aprilli 2007 vastuses ei tunnistanud kostja hagi ning leidis, et see on alusetu ja põhjendamatu. Kostja vastas hagiavalduses nimetatud võlateatele. Kostja on seisukohal, et hageja poolt esitatud võlakirjast ei selgu, et kostja oleks hagejalt raha saanud. Tegemist on vabas vormis OÜ-ga Ärimeeste Kompanii sõlmitud kokkuleppega raha saamiseks, kuid tegelikku raha üleandmist OÜ-le Ärimeeste Kompanii ei ole hageja tõendanud.

Kostja väidab, et ta ei ole sõlminud hagejaga mitte ühtegi laenulepingut. Seega ei saa hagejal olla ka ühtegi laenusuhtest tulenevat nõuet kostja vastu.

Kostja palub jätta hagi rahuldamata. Kohtukulud palub kostja jätta hageja kanda. Kostja soovib asja arutamist kohtuistungil.

KOHTUISTUNG

8. juunil 2007 toimunud kohtuistungil osalesid hageja ja kostja koos esindajatega.

Hageja jäi istungil oma seisukohtade juurde ja palus hagi rahuldada. Hageja leiab, et kostja andis võlakirjale allkirja kinnituseks, et ta võttis hagejalt raha, mitte ei olnud tegemist laenulepinguga, mille alusel kostja ei ole raha saanud. Hageja väidab, et kui kostja oleks võlasumma tagastanud, siis oleks ta võladokumendi tagasi saanud.

Kostja jäi istungil oma seisukohtade juurde ja palus jätta hagi rahuldamata. Kostja leiab, et väidetavast võla alusdokumendist pole aru saada, kas tegemist on laenuga OÜ-le Ärimeeste Kompanii või kostjale personaalselt. Kostja kinnitas, et dokument on tema poolt alla kirjutatud, kuid raha ei ole ta saanud. Kostja väitel ei ole kunagi olnud kokkulepet, et ta tagastab võla ühe kuu jooksul, kui hagejal vajadus tekib.

KOHTU PÕHJENDUSED

Hageja sõnul laenas ta kostjale 28. veebruaril 2005 145 000 krooni, mille kinnituseks väljastas kostja hagejale võlakirja, kus kinnitas saadud summat ja kohustus selle tagastama koos intressiga 5 % kuus. Kostja väidab, et kirjutas küll alla laenulepingule, kuid ei ole hagejalt raha saanud.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 396 lg 1 järgi kohustub laenulepinguga üks isik (laenuandja) andma teisele isikule (laenusaaaja) rahasumma või asendatava asja (laen), laenusaaaja aga kohustub tagasi maksma sama rahasumma või tagastama sama liiki asja samas koguses ja sama kvaliteediga.

Poolte vahel ei ole vaidlust selles, et sõlmitud on laenuleping, kuid kostja väidab, et hageja ei ole talle raha andnud, mis tähendab, et kostja ei pea seda ka tagastama. Hageja leiab aga, et kostja poolt alla kirjutatud dokumendi näol on tegemist võlakirjaga, millega kostja juba kinnitab, et on raha saanud.

VÕS § 30 lg 1 sätestab, et leping, millega lubatakse kohustuse täitmist selliselt, et lubadusega luuakse iseseisev kohustus, või millega tunnistatakse kohustuse olemasolu, on võlatunnistus.

Dokumendi põhiosa on sõnastatud järgmiselt: „S.G. võttis E.A. käest 145 tuhat krooni.“ Dokumendi päisesse on kirjutatud „OÜ Ärimeeste Kompanii“ ja toodud teksti lõppu veel „+ 15 tuhat krooni märtsis / 160 tuhat krooni“. Lisaks on dokumendi lõppu kirjutatud „5 % kuus 30. kuupäeval“. Kohus on seisukohal, et päisesse kirjutatud osauhinna nimi ei muuda dokumendi sisu – sõltumata sellest, kas kostja võttis laenu ettevõtte jaoks või isiklikuks tarbeks, on laenu võtjaks teksti järgi üheselt S.G.. Tegemist on ilmselt lepingu sõlmimise koha määratlusega. Oluline ei ole ka lõppu täiendavalt kirjutatud 15 000 krooni ja koondsumma 160 000 krooni, sest hageja nõuab kostjalt põhivõlana üksnes 145 000 krooni tasumist ning kostja on tunnistanud, et 145 000 krooni osas on ta dokumendile alla kirjutanud.

Kohus leiab, et vaidluse all olev dokument on käsitletav deklaratiivse võlatunnistusena – lepinguna, millega tunnistatakse kohustuse olemasolu. Laenulepingu tüüpiline sõnastus on, et üks pool kohustub andma laenu ja teine pool selle teatud tähtaja jooksul tagastama, kuid nimetatud dokument kinnitab, et hageja juba on andnud kostjale laenuks rahasumma (145 000 krooni). Riigikohtu tsiviilkolleegiumi seisukoha järgi (tsiviilasi nr 3-2-1-21-06 p 15) on deklaratiivse võlatunnistuse põhiliseks tagajärjeks tõendamiskoormise muutmine, s.t võlgnik peab tõendama, et tunnustatud võlg ei ole või see on lõppenud. Järelikult peaks käesolevas asjas kostja tõendama, et tal ei ole võla tasumise kohustust hageja ees. Selleks tuleks tal tõendada kas seda, et hageja ei ole kostjale laenu andnud, või seda, et kostja on laenu juba tagasi maksnud.

Kostja on kogu menetluse vältel rõhunud sellele, et hageja ei ole talle laenu andnud. Hageja poolt esitatud konto väljavõttelt nähtub, et ta on vahemikus 21.02.2005—25.02.2005 arvelt sularahas välja võtnud 200 000 krooni. Järelikult oli hagejal 28.02.2005 ilmselt olemas 145 000 krooni sularaha, mida kostjale üle anda. Kohus ei näe, mida soovib kostja tõendada oma konto väljavõttega, millest nähtub, et ta on 13.10.2006 kandnud hageja arveldusarvele üle 20 000 krooni selgitusega „võlg“. Sellel ülekandel puudub nähtav seos käesoleva asjaga.

Tunnistaja Igor Fjodorov (IK 36601292716) mäletab enda sõnul, et 28. veebruaril 2005 andis hageja kostjale üle raha. Ta nägi, kuidas anti raha ja kuidas kirjutati eelkirjeldatud võlatunnistus. Tunnistaja seisis raha üleandmise ajal uksele, mitte otse hageja ja kostja kõrval, kuid ta nägi, et hageja andis raha kostjale ja nad lugesid selle koos üle. Seejärel kirjutati kostja I. Fjodorovi sõnul vaidlusaluse kirja. Tunnistaja nägi hiljem ka teksti, sest hageja näitas seda talle kauplusest väljudes. Tekst oli seesama, mis esitati kohtule, kuid ilma juurdekirjutusteta. Täpset raha hulka tunnistaja ei näinud, kuid seda oli palju; kupüürid olid viiesajased.

Kostja ei ole väitnud, et ta on võla juba tagastanud – ta väidab, et polegi raha saanud.

Et kostja ei ole tõendanud, et ta ei ole hagejalt võlatunnistuse kohaselt raha saanud, tuvastab kohus, et kostjal on kohustus tagastada hagejale võlatunnistuse alusel 145 000 krooni.

Võlatunnistuses on ette nähtud ka intressi maksmine 5 % kuus. VÕS § 397 lg 1 kohaselt tuleb majandus- või kutsetegevuses antud laenult maksta intressi. Muu laenulepingu korral tuleb intressi maksta üksnes juhul, kui see on kokku lepitud. Hageja ja kostja on omavahel kokku leppinud intressis suurusega 5 % kuus. Võlg tekkis 28. veebruaril 2005 ning kostja ei ole seda siiani tasunud. Hageja nõuab kostjalt intressi kogusummas 30 346 krooni. Kohus leiab, et intressinõue tuleb rahuldada ja välja mõista kostjalt hageja kasuks kokku 175 346 krooni.

MENETLUSKULUDE JAOTUS

TsMS § 173 lg 1 kohaselt esitab asja menetlenud kohus menetluskulude jaotuse menetlusosaliste vahel kohtuotsuses või menetlust lõpetavas määruses. TsMS § 173 lg 3 sätestab, et menetluskulude jaotuses näeb kohus ette, millised menetluskulud keegi menetlusosalistest peab kandma.

TsMS § 162 lg 1 järgi kannab hagimenetluse kulud pool, kelle kahjuks otsus tehti. Seega tuleb käesolevas asjas jätta menetluskulud kostja kanda.

Kohtunik